

at Banen er taget i Drift, og dette vil jeg meget gerne bort fra, men jeg kan ikke komme det ærede Medlem nærmere, end jeg kom med min Bemærkning i Gaar, at jeg haaber meget snart at naa til en Ordning, hvorved dette Misforhold rettes, saa at man fra de private Selskabers Side ikke har Grund til Klage. Hvis Forholdet var det, at man straks kunde udbetale 10 Mill. Kr. af Statskassen, var der ikke mere noget i Vejen, men som bekendt bevilges der kun en Million om Aaret paa Finansloven til dette Øjemed, og denne Bevilling har det ikke været muligt at forhøje under de hidtil gældende finansielle Forhold.

Dernæst søgte det ærede Medlem (J. Andersen) at udvikle Forskellen mellem en Privatbane efter hans Tanke og den af mig foreslaaede Statsbane. Jeg maa sige, at jeg ikke kan se Forskellen; og hvad angaar det ærede Medlem for Holstebro (Mølgaard-Nielsen) Udtalelse om, at jeg var meget uenig med det ærede Medlem fra Storehedinge (J. Andersen), maa jeg bemærke, at jeg er ikke rigtig i Stand til at se, hvorom Uenigheden drejer sig ud over Navnet, og Navnet opgiver jeg gerne, hvis det kan glæde nogen; det er mig ganske ligegyldigt, om man kalder det Statsbane med privat Tilskud eller Privatbane med Statstilskud, jeg ser ikke nogen Forskel derpaa. Det, som er det nye og efter min Mening det værdifulde i mit Forslag, er, at jeg har stillet som Vilkaar, at der skulde tilvejebringes en Garantikapital, der skulde tjene til Dækning af det mulige Underskud, og der kommer jeg tilbage til den Tankegang, som jeg før fremsatte ren teoretisk, at jeg synes, der skal være et Udtryk for, at man fra Befolkningens Side i høj Grad trænger til Banen og tror paa, at den kan betale sig. Nu tror jeg ikke, at den har nær saa let ved at betale sig som Statsbane, som den vil have det under Privatdrift, og derfor har jeg foreslaaet Privatdrift og ikke i nogen Henseende for at være ondskabsfuld imod nogen, men alene ud fra det Synspunkt, at Banen vil have bedre Udsigt til at betale sig under Privatdrift end under Statsdrift; det har jeg tidligere udviklet. Men jeg synes, der skulde være et Udtryk for, at Beboerne paa Egnen ogsaa har nogen Tillid til, at Banen vil kunne betale sig, naar den drives billigst muligt, og dette finder sit Udtryk deri, at man tilvejebringer en Garantikapital. Hvis Banen betaler sig, sker der altsaa intet, saa beholder alle Folk deres Penge; kun for det Tilfælde, at den ikke betaler sig, hvilket vil sige, at man har faaet os til at gaa med til den Bane før Tiden, vil

man komme til at betale. Naar jeg har stillet det Forslag, at der kun skulde indbetales 5,000 Kr. af denne Garantikapital, er det atter et Udtryk for min personlige Opfattelse af, at om det end skulde vise sig, at Banen ikke straks betaler sig, vil det sikkert ikke være længe, før det sker; jeg har det Haab, at de 5,000 Kr. i alt Fald vil slaa til. Jeg tror, det er en rimelig Ordning, her er foreslaaet, og jeg tror, at man ikke skulde feje den til Side af saa rent principielle Grunde som dem; det ærede Medlem for Storehedinge anførte: at han enten vilde have Statsbaner under Statsdrift eller Privatbaner under Privatdrift. Jeg kan ikke se, hvorfor man, fordi det er simplere at have to Slags Anlægs- og Driftsmaader, ikke skulde have fire, hvis det er bedre, og det er dog det, som er Tilfældet. Man har nogle Steder Statsbaner under Privatdrift, fordi det er bedre i det paagældende Tilfælde — det maa man dog være gaaet ud fra, ellers gjorde man det sikkert ikke —, og man har Privatbaner under Statsdrift, fordi man har anset det for at være bedre. Naar det er Tilfældet, ser jeg ikke, hvorfor man ikke maa have fire forskellige Former i Stedet for to; og hvis man nu er i Stand til at finde igen en ny Form, som byder en Fordel, ser jeg ikke, hvorfor man ikke skulde benytte denne Form, naar den kan bidrage til at fremkalde et gunstigt Resultat. Thi det er dog det, man ikke maa glemme, at hvis man her i Tinget vil være bange for at stemme for denne Bane som Statsbane, vil det være af Frygt for, at den ikke skal betale sig; og denne Frygt er det, man imødegaar ved at tilvejebringe en Garantifond.

Det ærede Medlem fra Storehedinge (J. Andersen) omtalte et Reservecapitalbevis fra den falsterske Jernbane, som han har. Jeg har ogsaa set det Bevis, og det er ikke det første værdiløse Stykke Papir, jeg har set, og det bliver heller ikke det sidste, men der er ikke noget at sige dertil. Naar man sætter Penge ind paa en Risiko, og denne Risiko viser sig at blive effektiv, saaledes at Pengene tabes til det Formaal, de er stillede paa Benene til, er der ikke mere at forlange. Det er altid beklageligt, at Folk taber deres Penge, men naar de gør det, saa gør de det, og saa er der ikke mere at gøre ved den Ting.

Det ærede Medlem fra Holstebro (Mølgaard-Nielsen) udtalte et meget stærkt Haab om dette Lovforslags Gennemførelse, medens andre ærede Medlemmer, det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) og det ærede Medlem fra Storehedinge (J. Andersen), saa vidt jeg forstod, i Forening